

Sygn. akt II CSK 428/14

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa "P. G." Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w K. i Z. B.

przeciwko J. M.

o ochronę dóbr osobistych,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 lutego 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 12 lutego 2014 r.,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz
zasądza od powodów na rzecz pozwanego kwotę 180 (sto
osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocnik strony powodowej P. G. sp. z o.o. w K. i Z. B. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 12 lutego 2014 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

W ocenie skarżących należy rozstrzygnąć: po pierwsze, czy struktura właścicielska osoby prawnej może mieć znaczenie przy ocenie naruszenia dóbr osobistych tej osoby; po drugie, czy interes społeczny w każdych okolicznościach można zaliczyć do przesłanek wyłączających bezprawność działania. We wniosku wskazano także, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego, mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

W wypadku powołania się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), obowiązkiem skarżących jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Sformułowanie zagadnienia powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który

nie podlega jednoznacznej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2013 r., II UK 71/13, LEX nr 1331300).

Z kolei wykazując spełnienie przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący powinni nie tylko sprecyzować przepis wymagający wykładni, ale także wyjaśnić, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tego przepisu wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Konieczne jest przytoczenie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Jeżeli zaś skarżący powołują się na rozbieżności w orzecznictwie, to zobowiązani są przytoczyć rozbieżne orzeczenia sądów i poddać je analizie w celu wykazania, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przytoczyć argumenty wskazujące, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Ponadto, ze względu na publiczne zadania jakie ma do spełnienia rozpoznanie skargi kasacyjnej, skarżący powinni także wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów nie występują, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Trzeba przy tym uwzględnić, że skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, a ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy przy jej rozpoznaniu byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżących zagadnieniem prawnym, czy wątpliwościami prawnymi, i pozwalać na ich rozstrzygnięcie.

Wskazane we wniosku okoliczności nie przekonują o występowaniu w niniejszej sprawie przesłanek z art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że działanie w ramach porządku prawnego - podjęte w obronie uzasadnionego interesu społecznego - stanowi okoliczność

wylęczającą bezprawność postępowania naruszcyciela (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2003 r., I CKN 1391/00, nie publ.).

W sprawie o naruszenie dóbr osobistych decydujące znaczenie dla oceny zasadności twierdzenia o naruszeniu dobra osobistego ma nie tyle subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, ale także kontekst społeczny oraz to, jaką reakcją konkretne naruszenie wywołuje w społeczeństwie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2004 r., V CK 69/04, nie publ.; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 28 grudnia 2012 r., III APa 14/12, nie publ.). Sądy orzekające w tej sprawie miały na względzie te okoliczności.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego wyroku uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie SN z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Ponadto, skarżący powinni zawrzeć we wniosku wyodrębniony wywód prawny wskazujący w czym wyraża się „oczywistość” naruszenia prawa (postanowienie SN z dnia 5 września 2008 r., sygn. akt I CZ 64/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 37/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 19 grudnia 2001 r., sygn. akt IV CZ 200/01, nie publ.). Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonych przepisów prawa nie jest wystarczający, gdyż nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, Lex nr 1232793). Mimo bowiem nawet oczywistego naruszenia prawa, wyrok może

być prawidłowy (postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, nie publ.).

Skarżący nie wykazali, że Sąd drugiej instancji dopuścił się oczywistego naruszenia prawa w powyższym rozumieniu oraz że zaskarżony wyrok jest oczywiście wadliwy. Ponadto należy zauważyć, że uzasadnienie wniosku w przeważającej mierze opiera się na polemice z oceną faktów i dowodów poczynioną przez sąd odwoławczy, co jest niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pozwanego zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 13 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 461).